

Töysän museo

Turvallisuus- ja pelastussuunnitelma

Töysä-Seura r.y
25.6.2020

Sisällys

1 Johdanto ja yleiskuvaus.....	3
1.1 Toimipaikan kuvaus ja yhteystiedot	3
HÄTÄNUMERO 112.....	3
1.2 Suunnitelman pitäminen ajantasaisena	3
1.3 Turvallisuus- ja pelastussuunnitelmasta tiedottaminen	3
1.2.1 Henkilöstölle tiedottaminen.....	3
1.2.2 Muille tarpeellisille tahoille tiedottaminen	3
4) Sepänniemen Lomakylä Marja-Liisa Pienimäki p. 040 0900173 lissu@sepanniemi.fi.....	4
1.3 Vastuut ja velvoitteet	4
1.3.1 Kohteesta vastaavan vastuut (Töysä-Seura r.y. johtokunta).....	4
2 Vaarat ja riskit.....	5
2.1 Riskiluokat.....	5
2.2 Tunnistetut vaarat ja riskit.....	5
3 Turvallisuusjärjestelyt.....	7
3.1 Turvallisuusjärjestelyt riskiperusteisesti.....	7
3.1.1 Tulipalo	7
3.1.3 Murto, varkaus, ilkivalta	8
3.1.4 Sairaskohtaus.....	9
3.1.5 Pahoinpitely, väkivallanteko.....	9
3.1.6 Vesivahinko.....	9
3.1.7 Sääilmiön aiheuttama vahinko	10
3.2 Rakenteellisten ja teknisten turvallisuusjärjestelyiden kuvaus.....	10
3.2.1 Palonilmaisujärjestelmät	10
3.2.2 Sammutusjärjestelyt.....	10
3.2.3 Poistumisjärjestelyt	10
3.2.5 Turvallisuusjärjestelyt koskien kulttuurihistoriallisesti arvokasta kohdetta/esineistöä	10
4 Ohjeet	11
Ohje 1 - Tulipalojen ennaltaehkäisyn ohjeet.....	11
Ohje 2 - Tapaturmien ennaltaehkäisy	11
Ohje 3 – Hätälmoituksen tekeminen 112.....	12
Ohje 4 – Hätäensiapu	12
Ohje 5 - Toiminta uhka- ja väkivaltatilanteissa.....	12
Ohje 6 - Toiminta palohälytystilanteessa	13
Ohje 7 – Alkusammutus käsisammuttimella	13
Ohje 8 – Alkusammutus sammutuspeitteellä	13
Ohje 9 - Toiminta yleisen vaaramerkin soidessa ja sisälle suojauduttaessa	13
Ohje 10 – Toiminta sähkökatkostilanteessa.....	14

1 Johdanto ja yleiskuvaus

Tämän turvallisuus- ja pelastussuunnitelman tarkoitus on ohjata, neuvoa ja valistaa turvallista toimintaa kiinteistössä toimivalle henkilöstölle. (Pelastuslaki 379/2011 ja Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 407/2011).

1.1 Toimipaikan kuvaus ja yhteystiedot

Kohteen nimi:	Töysän museo	
Osoite:	Niemenkyläntie 250 63600 Töysä	
Kokoontumispaikka:	Museon paikoitusalue kauppamuseon takana	
Rakennusten lukumäärä:	9 (ks. alueen kartta)	
Rakennuksen omistaja	Töysä-Seura r.y.	
Yhteyshenkilöt	Tapani Ala-Mutka (pj), p. 040 728 8007, tapani.ala-mutka@sofisti.fi	Tarja Ylimäki (varapj) p. 044 073 0104 Tarja.Ylimaki@alavus.fi

HÄTÄNUMERO

112

1.2 Suunnitelman pitäminen ajantasaisena

Turvallisuus- ja pelastussuunnitelma tarkastetaan vuosittain ja aina toiminnan ja olosuhteiden muuttuessa. Ajantasaisuudesta vastaa: Töysä-Seura r.y:n johtokunta.

1.3 Turvallisuus- ja pelastussuunnitelmasta tiedottaminen

Turvallisuus- ja pelastussuunnitelmasta tiedotetaan seuraavilla tavoilla:

1.2.1 Henkilöstölle tiedottaminen

Suunnitelma käydään läpi Töysä-Seuran johtokunnan kanssa aina, kun siihen tulee muutoksia

Jokaisen rakennuksessa työskentelevän henkilön pitää lukea suunnitelma ja kuitata tehneensä niin.
Kuittaus tehdään tämän palo- ja pelastussuunnitelman liitteenä olevaan listaan.

Suunnitelma on nähtävillä Töysän museolla päärakennuksessa.

Sähköinen versio on nähtävillä Töysä-Seuran nettisivuilla www.toysa-seura.fi

Suunnitelman keskeisistä ohjeista ja tiedoista on laadittu yhteenveto Töysän museon päärakennuksessa ja kauppamuseorakennuksessa.

1.2.2 Muille tarpeellisille tahoille tiedottaminen

1) Alavuden kaupunki (maa-alueen omistaja)

Tekninen johtaja Timo Myllymäki

p. 040 0428 690
timo.myllymaki@alavus.fi

2) Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos, Alavuden paloasema

Palotarkastaja Vesa Viirelä
p. 044 425 5313
vesa.viirela@seinajoki.fi

3) Seinäjoen museot, Etelä-Pohjanmaan museo, Museopalvelut

Vs. maakunta-amanuenssi Susanna Siro
p. 040 066 4130
susanna.siro@seinajoki.fi

4) Sepänniemen Lomakylä

Marja-Liisa Pienimäki
p. 040 0900173
lissu@sepanniemi.fi

1.3 Vastuut ja velvoitteet

1.3.1 Kohteesta vastaavan vastuut (Töysä-Seura r.y. johtokunta)

Aikatauluttaa ja ohjeistaa riskien ja vaarojen arvioinnit sekä turvallisuus- ja pelastussuunnitelman laatiminen ja päivittäminen

Turvallisuus- ja pelastussuunnitelmasta tiedottamisen koordinointi

Valvoo, että kohteessa noudatetaan tulipalon ja muun onnettomuuden ehkäisemiseksi ja henkilöturvallisuuden varmistamiseksi annettuja säännöksiä ja määräyksiä

Turvallisuuskävelyn suorittaminen kerran vuodessa keväällä ennen museon avaamista tarpeelliseksi katsomiensa muiden henkilöiden kanssa

Yleinen rakenteellinen palo- ja poistumisturvallisuus kiinteistön osalta

Uloskäytävien ja pelastusteiden kunto ja käytettävyys

Koko kiinteistöä palvelevien laitteiden kunnossapito

Poistumisreittivalaistuksen ja paloilmoitin/varoitinjärjestelmän testaus säännöllisesti

Huolehtia pihan ja kulkuväylien liukkaudentorjunnasta ja siisteydestä

Huolehtia pihan, kulkuväylien ja pelastusteiden aurauksesta (ei talvikunnossapitoa)

Katon tarkkailu tippuvien lumien ja jäiden varalta säännöllisesti, lumen pudotuksen tilaaminen tarvittaessa (ei talvikunnossapitoa)

1.4.2 Henkilöstön vastuut (mm. kesätyöntekijät)

Tutustua turvallisuus- ja pelastussuunnitelmaan ja varmistua, että hallitsevat kaikki siinä mainitut toimenpiteet. Tarvittaessa ilmoitettava perehdytys- tai koulutustarpeesta esimiehelle.

Osallistua turvallisuusaiheisiin koulutuksiin sekä harjoituksiin.

Valvoo muiden kohteen henkilöstön toiminnan turvallisuutta ja puuttua epäkohtiin.

Noudattaa huolellisuutta ja varovaisuutta sekä onnettomuuden ehkäisemiseksi ja henkilöturvallisuuden varmistamiseksi annettuja säännöksiä ja määräyksiä.

Ilmoittaa työtapaturmista, läheltä piti -tilanteista sekä turvallisuuspoikkeamista.

Uloskäytävien, kulkureittien ja toimipaikan omien laitteiden ja kaluston toimintakunnossa pitäminen ohjeistetulla tavalla.

Onnettomuus- ja vaaratilanteessa pelastustoimenpiteisiin ryhtyminen, hätäilmoituksen tekeminen sekä vaarassa olevien varoittaminen.

2 Vaarat ja riskit

Vaarojen tunnistamisesta, niiden ennaltaehkäisystä sekä niiden seurauksista on tehty seuraava riskienarviointitaulukko.

2.1 Riskiluokat

Riskiluokka ilmaisee vaaran tai riskin suuruuden, kun riskin syynä oleva tapahtuma on todennäköinen ja se riippuu tekijöistä, joihin voidaan vaikuttaa omalla toiminnalla. Esimerkiksi tulipalon riski on suuri, koska esimerkiksi tupakointi on todennäköinen tapahtuma ja siitä aiheutuvan tulipalon vahingot voivat olla mittavia ja vastuu ennaltaehkäisystä on suuri. Sähkönjakeluhäiriön riski on pieni, koska tapahtuma on harvinainen, siitä ei aiheudu juurikaan vahinkoa eikä sen syihin voida vaikuttaa museon järjestelyillä.

#	Riskin suuruus	Ennaltaehkäisevät toimenpiteet
1	Merkityksetön riski	Ei aiheuta toimenpiteitä.
2	Vähäinen riski	Edulliset hallintakeinot hyödynnettävä, tilannetta seurattava.
3	Kohtalainen riski	Riskinhallintatoimiin ryhdyttävä, toimenpiteiden kannattavuutta harkittava.
4	Merkittävä riski	Riskinhallintatoimiin ryhdyttävä mahdollisimman pian, riskialtista toimintaa ei pidä aloittaa ennen kuin riskiä on pienennetty, riskialtista toimintaa voi jatkaa, mutta kaikkien on tunnistettava riski.
5	Sietämätön riski	Riskinhallintatoimet käynnistettävä välittömästi, riskialtista toimintaa ei saa aloittaa, riskialtis toiminta pitää keskeyttää kunnes riskiä on pienennetty.

2.2 Tunnistetut vaarat ja riskit

Vaara tai riski	Riskiluokka	Syyt	Mahdolliset vahingot
Tulipalo	5 Suuret vahingot Syyt mahdollisia Suuri vastuu ennaltaehkäisystä	Tupakointi, avotuli, kynttilät Sähkölaitteet Tuhopolto Salama Tulityöt Ilotulitteet	Välitön vaara ihmisille Kulttuurihistoriallisesti arvokkaan rakennuksen ja esineistön menetys Toiminnan keskeytyminen Tietojen menetys
Tapaturma	4 Suuri vahinko Syyt mahdollisia Suuri vastuu ennaltaehkäisystä	Kaatuminen/kompastuminen Putoaminen Liukastuminen Haavat Muu tapaturma	Yksittäiseen henkilöön kohdistuva vaaratilanne Oikeudellinen vastuu
Murto, varkaus,	3	Arvokas esineistö	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaan esineistön

Ilkivalta	Kohtalainen vahinko Syyt mahdollisia Kohtalainen vastuu ennaltaehkäisystä	Esineistö esillä avoimesti Ilkivalta	menetys Vahingot rakennuksille
Sairaskohtaus	3 Pieni tai kohtalainen vahinko Kohtalainen todennäköisyys Vähäinen vastuu ennaltaehkäisystä	Sydänkohtaus Auringonpistos Epileptinen kohtaus Allerginen kohtaus Hyönteisen pisto Ruokaan tukehtuminen Muu äkillinen sairastuminen	Yksittäiseen henkilöön kohdistuva vaaratilanne Oikeudellinen vastuu
Pahoinpitely, väkivallanteko	2 Kohtalainen vahinko Pieni todennäköisyys Pieni vastuu ennaltaehkäisystä	Humaltunut henkilö Aggressiivinen henkilö Riita	Henkilövahinko Henkiset kuormitustekijät Kulttuurihistoriallisesti arvokkaan esineistön rikkoutuminen Vahingot rakennuksille
Vesivahinko	2 Kohtalainen vahinko Pieni todennäköisyys Suuri vastuu ennaltaehkäisystä	Vesikaton vuoto	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaan esineistön menetys Vahingot rakennuksille
Sääilmiön aiheuttama vahinko	2 Kohtalainen vahinko Pieni todennäköisyys Pieni vastuu ennaltaehkäisystä	Voimakas tuuli Runsas lumi Rankkasade Voimakas raekuuro Salama (ks. tulipalon riski)	Henkilövahinko Rakenteelliset vauriot
Sähkönjakeluhäiriö	1 Pieni vahinko Kohtalainen todennäköisyys Pieni vastuu ennaltaehkäisystä	Sähkökatkos	Valaistuksen menetys

3 Turvallisuusjärjestelyt

Tässä kohdassa kuvataan kohteen turvallisuusjärjestelyt. Perustana ovat lainsäädännössä, rakentamismääräyksissä ja ohjeissa olevat vaatimukset sekä ennen kaikkea vaarojen ja riskien arvioinnin johtopäätelmät.

3.1 Turvallisuusjärjestelyt riskiperusteisesti

3.1.1 Tulipalo

Ennaltaehkäisevät toimenpiteet	Tupakointi ja avotulen teko kielletty museoalueella Kielto- ja opastaulut Sähköt katkaistu pääkatkaisijasta, kun museo ei ole käytössä. Sähkölämmitys poistettu käytöstä. Lämmitystä ei saa kytkeä päälle. Mahdollisissa tulitöissä kunnolliset varotoimenpiteet. Jatkojohtojen käyttö sallittu vain tilapäiseen tarkoitukseen. Vastuuhenkilöiden opastus tulipalojen ennaltaehkäisyssä Turvallisuuskävelyt säännöllisesti Kesätyöntekijöiden opastus
Varautuminen tulipaloon	Alkusammutuskalusto valmiina ja tarkistettu Hätäpoistumisohjeet Hätäpoistumistiet merkitty ja tarkistetaan säännöllisesti. Ohjeet tulopalon varalta näkyvällä paikalla
Toiminta tulipalotilanteessa	Tulipalon havaitseminen, varoitus Vieraiden evakuointi ulos palavasta rakennuksesta Henkilökunnan poistuminen palavasta rakennuksesta Palohälytys hätänumeroon 112 Ilmoitus Töysä-Seuran vastuuhenkilölle
Toiminta tulipalon jälkeen	Vakuutusilmoitus Tilanteen analysointi, miten turvallisuutta voidaan parantaa

3.1.2 Tapaturma

Tapaturmien ennaltaehkäisevät toimenpiteet	Asiakkaiden turvallisuus Mahdollisimman matalat kynnykset ja portaat, mahdollisimman esteetön kulku näyttelykohteiden lähelle Yleinen siisteys, matot pidetään suorassa Portaiden kaiteet, varoitukset vaarasta, vierailijoiden opastaminen varovaisuuteen Matalien oviaukkojen varoitukset Juokseminen kielletty (lapset) Esineisiin ei saa koskea. Varoitukset terävistä esineistä Varoituskyltit vaarakohteissa Vitriinien lasit, varovaisuus Suljettu talvella (varoitusta talvikunnossapidon puutteesta) Museolla työskentelevien ja talkooväen turvallisuus Yleinen siisteys Kiipeämiseen käytetään vain turvallisia ja tukevia tikkaita. Varovaisuus ja huolellisuus Kesätyöntekijöiden opastus
Varautuminen tapaturmiin	Hankittu ensiapuvälineet Ohjeistetaan hätäilmoituksen teko Ohjeistetaan hätäensiapu
Toiminta tapaturmatilanteessa	Hätäensiapu Soitto hätänumeroon 112
Toiminta tapaturman jälkeen	Mahdollinen vakuutusilmoitus Tilanteen analysointi, miten turvallisuutta voidaan parantaa

3.1.3 Murto, varkaus, ilkivalta

Ennaltaehkäisevät toimenpiteet	Arvokkaat esineet vaikeasti saatavilla, esimerkiksi vitriinissä tai lukitussa kaapissa Ovet pidetään lukittuna Vältetään arvokkaiden esineiden julkisuutta
Varautuminen tilanteeseen	Ohjeet murron varkauden ja ilkivallan osalta Henkilöiden koulutus Yleinen hätänumero, poliisin numero Mahdollinen kameravalvonta
Toiminta tilanteessa	Soitto hätänumeroon, jos akuutti tilanne Ilmoitus Töysä-Seuran vastuuhenkilölle
Toiminta tilanteen jälkeen	Mahdollisesti rikosilmoitus poliisille

	Vahinkoilmoitus vakuutusyhtiöön
--	---------------------------------

3.1.4 Sairaskohtaus

Ennaltaehkäisevät toimenpiteet	Ylläpidetään rauhallinen museoilmapiiri Ystävällinen asiakaspalvelu Vältetään kiirettä Pidetään museoalue siistinä Huolehditaan hyvästä tuuletuksesta Poistetaan sisätiloihin päässeet haittaeläimet ja hyönteiset
Varautuminen tilanteeseen	Hankittu ensiapuvälineet Ohjeistetaan hätäilmoituksen teko Ohjeistetaan hätäensiapu Henkilöstö on koulutettu hätäensiapuun
Toiminta tilanteessa	Hätäensiapu Soitto hätänumeroon 112
Toiminta tilanteen jälkeen	Tilanteen analysointi, miten turvallisuutta voidaan parantaa

3.1.5 Pahoinpitely, väkivallanteko

Ennaltaehkäisevät toimenpiteet	Ylläpidetään rauhallinen museoilmapiiri Ystävällinen asiakaspalvelu Vältetään kiirettä
Varautuminen tilanteeseen	Ohjeet väkivaltatilanteessa Hätäpoistumisohjeet
Toiminta tilanteessa	Uhkaavan tilanteen ennakointi ja suojautuminen Soitto hätänumeroon Hätäensiapu
Toiminta tilanteen jälkeen	Mahdollinen kriisiapu osallisille Keskustelu tapahtumasta Mahdollisten vahinkojen arviointi ja vakuutusilmoitus

3.1.6 Vesivahinko

Ennaltaehkäisevät toimenpiteet	Vesikattojen tarkistus säännöllisesti Huonojen kattojen kunnostus
Varautuminen tilanteeseen	Ohjeistus vesivuodon tapahtuessa
Toiminta tilanteessa	Pyritään minimoimaan vahingot Siirretään vuodon uhkaamat esineet turvaan Ilmoitus Töysä-seuran vastuuhenkilölle
Toiminta tilanteen jälkeen	Korjataan vuotava katto

	Vahinkoilmoitus vakuutusyhtiöön
--	---------------------------------

3.1.7 Sääilmiön aiheuttama vahinko

Ennaltaehkäisevät toimenpiteet	Rakennusten kunnossapito Lähipuuston arviointi ja rakennusta uhkaavien puiden kaato
Varautuminen tilanteeseen	Ohjeet voimakkaan sääilmiön varalta
Toiminta tilanteessa	Suojautuminen ohjeiden mukaisesti
Toiminta tilanteen jälkeen	Vahinkojen arviointi Vahinkoilmoitus vakuutusyhtiöön

3.2 Rakenteellisten ja teknisten turvallisuusjärjestelyiden kuvaus

3.2.1 Palonilmaisujärjestelmät

Tiloissa ei ole palovaroittimia. Palon syttyminen havaittava aisteilla ja siitä tehtävä hälytys.

3.2.2 Sammutusjärjestelyt

Käsisammuttimia on kaksi kappaletta. Ne sijaitsevat museon päärakennuksen kuistilla.

3.2.3 Poistumisjärjestelyt

Museon päärakennus

Päärakennuksesta poistutaan pääoven kautta. Hätäpoistumiseen tarkoitetut ikkunat on merkitty Hätäpoistumistie-kytillä. Yläkerrasta hätäuloskäynti tapahtuu merkittyjen ikkunoiden kautta.

Kauppamuseo ja apteekkimuseo

Rakennuksesta poistutaan pääovesta, joka on keskellä rakennusta. Kauppamuseosta pääsee ulos hätäpoistumisovesta. Apteekkimuseosta on hätäuloskäynti ikkunan kautta.

Yläkertaan ei ole yleisöllä pääsyä.

Poistumisjärjestelyt on merkitty pohjapiirustukseen

3.2.4 Pelastustoiminnan edellytykset

Pääsy rakennusten sisälle tapahtuu ulko-ovien kautta. Museon ulko-ovet on lukittu yksinkertaisella munalukolla, jonka voi hätätilanteessa helposti murtaa rikki.

Sähköpääkeskus ja pääkatkaisija sijaitsee talomuseon eteisessä. Museolle tulevan sähkön saa poikki myös naapurista Sepänniemen lomakylän päärakennuksesta.

3.2.5 Turvallisuusjärjestelyt koskien kulttuurihistoriallisesti arvokasta kohdetta/esineistöä

Kulttuurihistoriallisesti arvokkain osa on museon päärakennus. Toiseksi tärkein kauppa- ja apteekkimuseo. Apteekkimuseossa on arvokkaampi esineistö kuin kauppamuseon puolella.

Museolla ei ole arvokkaita yksittäisiä museoesineitä, joita kannattaisi hätätilanteessa yrittää pelastaa.

4 Ohjeet

Ohje 1 - Tulipalojen ennaltaehkäisyn ohjeet

Jokaisen museon toiminnasta vastaavan ja työntekijän on noudatettava ja valvottava seuraavia kieltoja ja määräyksiä. Kaikista turvallisuutta vaarantavista tilanteista sekä tehdyistä toimenpiteistä tehdään ilmoitus Töysä-Seuran vastuuhenkilölle.

1. **Kynttilät ja tulen teko on kielletty museoalueella ja sisätiloissa.** Palavat kynttilät ja avotuli on sammutettava.
2. **Tupakointi on kielletty museoalueella ja sisätiloissa.** Tupakat pitää sammuttaa. Vaadi kohteliaasti sammuttamaan tupakat. Ohjaa tupakoitsijat tupakointipaikalle. Tupakointipaikka sijaitsee museoalueen ulkopuolella parkkialueella.
3. **Normaalit uloskäynnit ja hätäpoistumistiet on pidettävä vapaana.** Tavarat pitää järjestää siten, että rakennuksista pääsee ulos turvallisesti. Poistumisteillä ei saa olla esteitä.
4. **Tulityöt ja tehoyökalujen käyttö.** Kipinöintiä aiheuttavien työkalujen ja koneiden kanssa noudatettava äärimmäistä varovaisuutta.
5. **Sähköt kytketty päälle vain museon aukioloaikoina.** Sähköt on katkaistava pois pääkytkimestä, kun museo suljetaan.

Ohje 2 - Tapaturmien ennaltaehkäisy

Jokaisen museon toiminnasta vastaavan ja työntekijän on noudatettava ja valvottava seuraavia kieltoja ja määräyksiä. Toimi aina tilanteen vaatimusten mukaisesti. Kaikista turvallisuutta vaarantavista tilanteista sekä tehdyistä toimenpiteistä tehdään ilmoitus Töysä-Seuran vastuuhenkilölle.

1. **Yleinen siisteys ja kulkuväylät.** Tilat pitää siivota säännöllisesti ja tavarat oltava hyvässä järjestyksessä. Erityisesti kulkuväylät pidettävä siisteinä ja esteistä vapaana.
2. **Matot puhtaita ja suorassa.** Mattojen alla käytettävä liukuesteitä.
3. **Juokseminen sisällä ja muu tapaturma-altis tai raju liikehdintä on kiellettyä.** Museoiden sisätiloissa ei saa juosta.
4. **Veitset ja muut terävät esineet pidetään lukkojen takana.** Terävät esineet pyrittävä säilyttämään lukkojen takana tai mahdollisimman suojattuna. Näyttelyesineisiin ei saa koskea.
5. **Havaittaessa rikkoutunut tai muuten vaarallinen huonekalu tms.** Estetään sen käyttö ja hankitaan korvaava tilalle.
6. **Yleisöltä kielletyt tilat.** Yleisön pääsy estetään turvaköydellä. Varoitusmerkintä.
7. **Ajoneuvolla ajo kielletty museoalueelle.** Ajaminen museon piha-alueelle estetty liikennemerkillä. Huolto-aho sallittu.
8. **Korkeat kynnykset.** Pyritään madaltamaan kynnykset. Varoitukset korkeista kynnyksistä.
9. **Askelmat ja turvakaiteet.** Portaat varustetaan turvakaiteilla ja askelmat tehdään mahdollisimman turvallisiksi. Rikkoutuneista askelmista ja muista kaatumisvaaroista ilmoitetaan heti rakennuksen omistajalle tai haltijalle, jolla on velvoite ryhtyä toimiin. Estetään liikkuminen vaarallisella alueella. Varoitukset putoamisvaarasta.
10. **Matalat tilat.** Matalissa tiloissa varoitusmerkintä. Asiakkaita varoitetaan ennen kulkua matalaan tilaan.
11. **Kiipeämiseen käytettävä vain turvallisia ja tukevia tikkaita.** Museolla on tukevat alumiinitikapuut. Niitä säilytetään ensimmäisessä aitassa lukkojen takana.
12. **Lääkkeet, kemikaalit ja vaaralliset aineet.** Pidettävä lukkojen takana

13. **Ei talvikunnossapitoa.** Töysän museo ei ole avoinna talviaikana. Varoitukset mahdollisesta liukkaudesta ja katolta putoavasta lumesta.
14. **Ulkona liikkumista myrskyn tai muuten huonon tai vaikean sään aikana vältettävä.** Huonokuntoisista puista tai oksista ilmoitettava heti Töysä-Seuran vastuuhenkilölle. Estettävä liikkuminen vaarallisella alueella. Välittömässä kaatumisvaarassa olevista puista tai tippuvista suurista oksista soitettava hätänumeroon **112**.

Ohje 3 – Hätäilmoituksen tekeminen 112

Hätänumeroon on soitettava aina kiireellisessä, todellisissa hätätilanteissa hengen, terveyden, omaisuuden tai ympäristön ollessa uhattuna tai vaarassa, tai jos on syytä epäillä näin olevan. Hätänumeron kautta hälytetään poliisi, pelastustoimi, sosiaalipäivystys sekä ensihoitopalvelu.

1. **SOITA HÄTÄPUHELU ITSE, JOS VOIT**
2. **KERRO, MITÄ ON TAPAHTUNUT**
3. **KERRO TARKKA OSOITE JA KUNTA**
4. **VASTAA SINULLE ESITETTYIHIN KYSYMYKSIIN**
5. **TOIMI ANNETTUIEN OHJEIDEN MUKAAN**
6. **LOPETA PUHELU VASTA SAATUASI SIIHEN LUVAN**
7. **Opasta apu paikalle. Pidä linja vapaana. Soita uudelleen jos tilanne muuttuu.**

Lisätietoja ja materiaalia:

www.112.fi

Ohje 4 – Hätäensiapu

Hätätilanteessa soita hätänumeroon 112 ja toimi ohjeiden mukaisesti.

Ohje 5 - Toiminta uhka- ja väkivaltatilanteissa

- Pysy rauhallisena ja asiallisena, älä ota asiaa henkilökohtaisesti tai provosoidu.
- Puhu selkeästi.
- Puhu ja käyttäydy määrätietoisesti.
- Hallitse sanatonta viestintääsi.
- Pidä kädet näkyvillä ja kämmenet avoimina.
- Huomioi katsekontakti. Älä välttele katsetta, älä tuijota.
- Hälytä apua etupainotteisesti.
- Pidä rintamasuunta uhkaajaa kohden ja kädet etupuoilellasi. Pidä itselläsi tukevat jalansijat.
- Siirry siten, että sinun ja uhkaajan välillä on esim. huonekaluja tai muita esteitä.
- Siirry siten, että sinulla on vapaa poistumisreitti.
- Pakene heti, jos tilanne uhkaa riistäytyä käsistä.

UHKATILANTEEN JÄLKEEN Uhka- ja väkivaltatilanteesta on aina tehtävä ilmoitus esimiehelle tai turvallisuus vastaavalle. Ota tarvittaessa yhteys työterveyshuoltoon. Mikäli jouduit rikoksen uhriksi tai sinua tai jotain muuta henkilöä kohtaan esitettiin vakavia uhkauksia, ota yhteys myös poliisiin.

Ohje 6 - Toiminta palohälytystilanteessa

- 1) Kun havaitset tulipalon, ilmoita tulipalon vaarasta kuuluvasti ja määrää kaikki poistumaan ulos rakennuksesta.
- 2) Jos kyseessä on pieni tulipalo, yritä sammuttaa se käsisammuttimella. Käsisammuttimet sijaitsevat museon kuistilla talon ulkopuolella.
- 3) Jos et uskalla tai pysty sammuttamaan tulipaloa, soita HETI hätänumeroon 112.

Paikan osoite on:

Töysän museo

Niemenkyläntie 250

63600 Töysä

- 4) Kun palokunta on tulossa, ilmoita tulipalosta Töysä-Seuran vastuuhenkilölle.

Ohje 7 – Alkusammutus käsisammuttimella

Tutustu etukäteen käsisammuttimien sijaintiin, ominaisuuksiin ja käyttöohjeisiin.

1. Nosta sammutin telineestä alakahvasta.
2. Vie sammutin edelleen alakahvasta kantaen 2-5 metrin päähän kohteesta. Ulkona lähesty tuulen yläpuolelta.
3. Laske sammutin maahan, ota toisella kädellä tukeva ote sammuttimen kaulasta.
4. Kallista sammutinta ja vedä sokka irti ripeällä nykäisyllä. Älä paina laukaisukahvaa alas samalla!
5. Nosta sammutin alakahvasta ja ota letkun pää toiseen käteen.
6. Kohdista letku palavaan aineeseen liekkien juureen ja aloita sammutus painamalla laukaisukahva pohjaan.
7. Liikuta letkua ja tarvittaessa liiku itse siten, että saat levitettyä sammutusainetta palavaan aineeseen mahdollisimman laajalla alalla. Lopeta sammutus kun liekkiä ei enää näy.
8. Soita **112** ja kerro tapahtuneesta.
9. Varaudu jatkamaan sammutusta jos liekkiä näkyy taas.
10. Kun tilanne on varmistettu turvallisiksi, siivoa palamisjäte ja sammutusaine pois. Toimita käsisammutin huoltoon sovitulla tavalla ja hanki sen tilalle täysi ja sinetöity sammutin.

Ohje 8 – Alkusammutus sammutuspeitteellä

Tutustu etukäteen sammutuspeitteiden sijaintiin ja käyttöohjeisiin.

1. Vedä sammutuspeite suojapussista.
2. Käännä peite suojaamaan käsiäsi.
3. Lähesty palavaa kohdetta peitteen suojassa.
4. Aseta peite tiiviisti palavan kohteen ympärille.

Ohje 9 - Toiminta yleisen vaaramerkin soidessa ja sisälle suojauduttaessa

Yleinen vaaramerkki on minuutin pituinen nouseva ja laskeva äänimerkki, joka varoittaa ulkona liikkuvaa väestöä uhkaavasta, välittömästä vaarasta, kuten esim. suurista tulipaloista leviävä savu, sekä kaasu- tai säteilyonnettomuus. Väestöä voidaan varoittaa myös radion ja television välityksellä.

Jos kyseessä on todellinen varoitus,

- siirry suojaan sisätiloihin museoon tai kauppamuseoon.
- sulje ovat ja ikkunat
- avaa radio ja kuuntele ohjeita
- vältä puhelimen käyttöä

Ohje 10 – Toiminta sähkökatkosteessa

Sähkökatkon aikana museon valot eivät toimi. Tästä ei aiheudu juurikaan haittaa, sillä museo on avoinna vain kesäaikaan ja museon aukioloaikoina on yleensä valoisaa. Sähkökatkos ei aiheuta toimenpiteitä.